

เมื่อเทียบในกระบวนการพัฒนาปัญญา
โยนิโสมนสิการ อยู่ในระดับเหนือศรัทธา
เพราะเป็นขั้นที่เริ่มใช้ความคิดของตนเองเป็นอิสระ
ส่วนในระบบการศึกษาอบรม โยนิโสมนสิการเป็นการฝึกความคิด
ให้รู้จักคิดอย่างถูกวิธี คิดอย่างมีระเบียบ รู้จักคิดวิเคราะห์
ไม่มองเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างตื้น ๆ ผิวเผิน
เป็นขั้นสำคัญในการสร้างปัญญาที่บริสุทธิ์เป็นอิสระ ทำให้พึ่งตนได้
และนำไปสู่จุดหมายของพุทธธรรมอย่างแท้จริง

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต)